

Informácia pre študentov o zmenách v sociálnom poistení

Dňom 1. januára 2004 vstúpil do platnosti **Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení**, ktorý počas takmer dvojročného obdobia prešiel rozsiahlymi zmenami a jeho úplné znenie bolo uverejnené v zbierke zákonov pod číslom 121/2005 Z. z.

Od 1. januára 2004 štát neplatí sociálne poistné za študentov (od 16. roku veku). Študenti si môžu poistenie platiť ako dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti. Prihlášku si podajú v pobočke Sociálnej poisťovne v mieste trvalého bydliska.

a) Dobrovoľné dôchodkové poistenie

Podľa platnej právnej úpravy obdobie štúdia ako prípravy na povolanie sa nezapočítava do doby dôchodkového poistenia. Roky štúdia do 31. decembra 2003 sa počítajú. Ak študenti chcú, aby sa im obdobie štúdia aj naďalej započítavalo do počtu odpracovaných rokov, a tým sa bralo do úvahy pri určovaní výšky dôchodku, môžu vstúpiť do poistného systému ako dobrovoľne poistená osoba.

Poistné sa platí z vymeriavacieho základu, ktorý si určí dobrovoľne poistená osoba sama, pričom najnižší vymeriavací základ je na úrovni minimálnej mzdy, ktorá sa každoročne zvyšuje.

Sadzba poistného pre dobrovoľne poistenú osobu – študenta na dôchodkové poistenie je:

- na starobné poistenie 18 % z vymeriavacieho základu,
- na invalidné poistenie 6 % z vymeriavacieho základu,
- do rezervného fondu 4,75 % z vymeriavacieho základu.

Pri súčasnej minimálnej mzde 6.900,- Sk výška poistného na dôchodkové poistenie je 1 984,- Sk mesačne.

Ak študent nevstúpi do poistného systému, poistné začne platiť, až keď začne zarábať. Vtedy sa môže rozhodnúť, či si dodatočne zaplatí poistné na dôchodkové poistenie za obdobie štúdia. Minimálny vymeriavací základ zodpovedá aktuálnej minimálnej mzde platnej v danom roku.

Od doby platenia poistného na dôchodkové poistenie sa odvíja výška vyplácaného dôchodku.

Ak sa študent počas štúdia zamestná (napr. na kratší pracovný čas), odvody za neho platí zamestnávateľ.

Z invalidného poistenia sa vypláca invalidný dôchodok. **Nárok na invalidný dôchodok má** fyzická osoba aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je

nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nezaopatreným dieťaťom je dieťa po skončení povinnej školskej dochádzky najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie.

b) Dobrovoľné nemocenské poistenie

Dobrovoľné nemocenské poistenie sa platí vo výške 4,4 % z vymeriavacieho základu, pričom najnižší vymeriavací základ je na úrovni minimálnej mzdy.

Z nemocenského poistenia sa poskytujú dávky - nemocenské, ošetrovné, vyrovnávacía dávka, materské.

Vzhľadom k charakteru dávok poskytovaných z nemocenského poistenia, tento druh poistenia nemá pre študentov ani výhody ani negatívne dôsledky.

c) Dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti

Dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti sa platí vo výške 2 % z vymeriavacieho základu, pričom najnižší vymeriavací základ je na úrovni minimálnej mzdy. Tento druh poistenia nemá praktický význam pre študentov.

Nárok na úrazové dávky

Podľa platnej právnej úpravy nárok na úrazové dávky v rozsahu ustanovenom zákonom o sociálnom poistení má aj študent vysokej školy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri praktickom vyučovaní v období odbornej praxe.

Pozn.: Štát platí poistné na **zdravotné poistenie** za študentov, a to za podmienok stanovených zákonom č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení zmien a doplnkov. Na základe zdravotného poistenia sa poskytuje zdravotná starostlivosť a služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.